

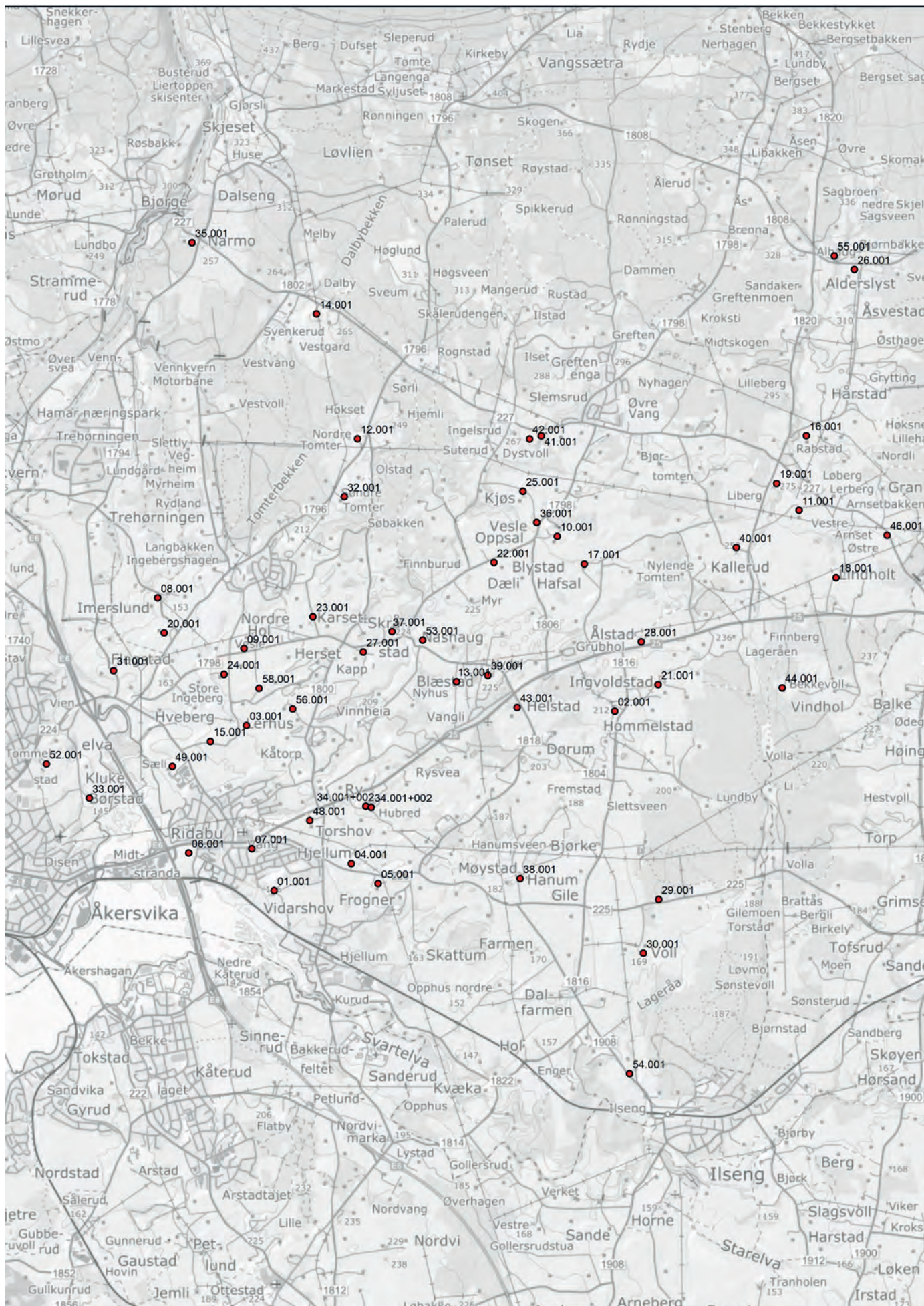

Alexander Magnus
Øvreås Wille. Skisser
fra registreringsarbeidet
2017.

Kommunevis oversikt

Registreringer i Ringsaker, Stange, Løten og Hamar

Klokketårn Hamar

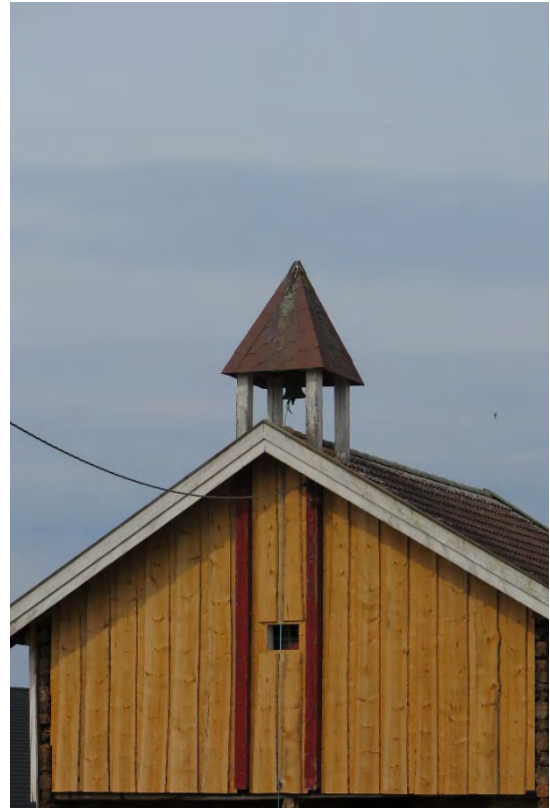
Aalstad	Hamar	HFK.KT.H.28.001
Alderslyst	Hamar	HFK.KT.H.26.001
Alhaug	Hamar	HFK.KT.H.55.001
Arnset østre	Hamar	HFK.KT.H.46.001
Bekkevoll	Hamar	HFK.KT.H.44.001
Blystad vestre	Hamar	HFK.KT.H.22.001
Blæstad	Hamar	HFK.KT.H.39.001
Børstad gård	Hamar	HFK.KT.H.33.001
Dystvold vestre	Hamar	HFK.KT.H.42.001
Dystvold østre	Hamar	HFK.KT.H.41.001
Flagstad vestre	Hamar	HFK.KT.H.31.001
Frogner	Hamar	HFK.KT.H.05.001
Gihljar	Hamar	HFK.KT.H.29.001
Gutteberg	Hamar	HFK.KT.H.58.001
Hafsal	Hamar	HFK.KT.H.17.001
Hanum østre	Hamar	HFK.KT.H.38.001
Helstad	Hamar	HFK.KT.H.43.001
Hjellum gård	Hamar	HFK.KT.H.04.001
Hommelstad	Hamar	HFK.KT.H.02.001
Ilseeng	Hamar	HFK.KT.H.54.001
Immerslund store	Hamar	HFK.KT.H.20.001
Immerslund vestre	Hamar	HFK.KT.H.08.001
Ingeberg lille	Hamar	HFK.KT.H.09.001
Ingeberg store	Hamar	HFK.KT.H.24.001
Ingvoldstad	Hamar	HFK.KT.H.21.001
Kallerud	Hamar	HFK.KT.H.40.001
Karset	Hamar	HFK.KT.H.23.001
Kjøse	Hamar	HFK.KT.H.25.001
Lerhus	Hamar	HFK.KT.H.03.001
Liberg	Hamar	HFK.KT.H.19.001
Lindholt	Hamar	HFK.KT.H.18.001
Narmo vestre	Hamar	HFK.KT.H.35.001
Nashaug	Hamar	HFK.KT.H.53.001
Nyhus gård	Hamar	HFK.KT.H.13.001
Opsahl lille	Hamar	HFK.KT.H.36.001
Opsahl store	Hamar	HFK.KT.H.10.001
Rabstad	Hamar	HFK.KT.H.16.001
Skraastad nedre	Hamar	HFK.KT.H.27.001
Skraastad øvre	Hamar	HFK.KT.H.37.001
Skramstad	Hamar	HFK.KT.H.11.001
Stanger	Hamar	HFK.KT.H.56.001
Store Hubred	Hamar	HFK.KT.H.34.001+002
Store Hubred	Hamar	HFK.KT.H.34.001+002
Svenkerud vestre	Hamar	HFK.KT.H.14.001
Sælid	Hamar	HFK.KT.H.49.001
Søndre Tomter	Hamar	HFK.KT.H.32.001
Tommelstad	Hamar	HFK.KT.H.52.001
Tomter nordre	Hamar	HFK.KT.H.12.001
Torshov	Hamar	HFK.KT.H.48.001
Tronhus	Hamar	HFK.KT.H.15.001
Vang prestegård (Toneheim folkehøgskole)	Hamar	HFK.KT.H.07.001
Vidarshov	Hamar	HFK.KT.H.01.001
Voll nedre	Hamar	HFK.KT.H.30.001
Åker gård	Hamar	HFK.KT.H.06.001

Aalstad, g.nr. 171, b.nr. 1
(HFK.KT.H.28.001)

Klokketårnet er i klassisistisk stil. Taket er et buet telttak. Tårnet er i god stand. Det står på et bolighus, bygget ca. 1770-1780. Huset var opprinnelig hovedbygning på gården, men fungerer i dag som drengestue. Tårnet er sannsynligvis bygget i 1868, i forbindelse med at huset det står på ble flyttet innad på tunet, og endret fra hovedhus til drengestue. Værhanen har påskriften 1868. Tårnet ble restaurert på slutten av 1980-tallet. Da ble plankene på taket erstattet med kobber. Det er mulig at tårnet er bygget av en gardssnekker. Påskriften på klokka er ikke kjent. Sannsynligvis er klokka støpt av en slektning av folket på garden. Slektingen kom fra Furnes-traktene. Tidligere ble klokka brukt som matklokke. Sannsynligvis var den i bruk frem til hestene, og med dem arbeidsfolkene, forsvant fra garden. I dag brukes klokka i pinsen. Klokketårnet er synlig på bilder fra Aalstad (søk «Ålstad») i Digitalt Museum og i *Vangsboka: g.nr. 153-177* (1988, s. 332-333).

Alderslyst, g.nr. 153, b.nr. 1
(HFK.KT.H.26.001)

Klokketårnet på Alderslyst ble satt opp i forbindelse med at nytt tak ble lagt på stabburet. Det gamle klokketårnet ble revet samtidig på 1990-tallet. Selve matklokka ble gitt som bryllupsgave i 1818, og bærer inskripsjoner med navn på de som giftet seg. Som tradisjonell matklokke ble den brukt fram til slutten av 1950-tallet, men ble i 1989-1990 også brukt i forbindelse med en brann. I dag blir klokka brukt i pinsen.

Alhaug, g.nr. 153, b.nr. 18
(HFK.KT.H.55.001)

På Alhaug ble det satt opp et klokketårn i 2016 på et relativt nytt stabbur. Dagens klokketårn har kobbertak og er enkel i formen. Taket er kjegleformet tak. Tidligere var det et annet klokketårn fra 1993 på samme stabbur. Dette var mindre. Klokka er fra Mora i Sverige.

Arnset østre, g.nr. 163, b.nr. 1
(HFK.KT.H.46.001)

Klokketårnet på Arnset østre sto på stabburet. Tårnet ble revet på 1960-tallet. Værhanen og klokka er bevart. På værhanen står «M.L. 1900». Initialene står for Mathias Løvlie. Trolig ble tårnet satt opp mens han eide gården. Klokka har følgende inskripsjon: «O. OLSEN & SØNS KLOKKESTØPERI NAUEN DR. TØNSBERG 1902». Trolig ble klokka brukt ved måltider, høytider og brann. Det er ingen kjente rim eller vers knyttet til klangen på klokka. Historien forteller at tårnet ble revet fordi folkene på gården var redd for at det skulle falle ned. Da de begynte å rive, viste det seg imidlertid at tårnet var mer solid enn de hadde trodd. Klokketårnet er synlig på bilde nr. 0414-04729 i Digitalt museum som er fra mellom 1910-15.

Bekkevold, g.nr. 169, b.nr. 2

(HFK.KT.H.44.001)

Klokketårnet på Bekkevold er under oppføring. Grunnarbeidet ble gjort da driftsbygningen ble satt opp i 2002, men arbeidet ble ikke ferdigstilt. Etersom taket på tårnet ikke er bygget, og klokke og værhane ikke kjøpt inn, er det foreløpig ikke så mye å fortelle om dette tårnet.

Blystad, g.nr. 71, b.nr. 1
(HFK.KT.H.22.001)

Klokketårnet på Blystad etterligner empirestil og har buet telttak. Tårnet er i god stand. Dagens klokketårn står på et hønsehus satt opp i 2012. Årstallet 2012 står på værhanen. Selve klokka sto på hovedhuset mellom ca. 1930 og ca. 1950. Før klokka ble flyttet til klokketårnet på hovedhuset, hadde den hengt i et klokkeoppheng som sto på bakken. Opphenget hadde stått der i alle fall fra 1880. Det er støpt inn et årstall fra slutten av 1700-tallet på klokka, muligens 1779 eller 1799. Tidligere ble klokka brukt for å varsle om måltider (frem til ca. 1950). I dag brukes klokka i pinsen.

Blæstad, g.nr. 67, b.nr. 1
(HFK.KT.H.39.001)

Klokketårnet på Blæstad er enkelt utformet og har buet telttak. Det er i middels til god stand. Tårnet står på et stabbur, bygget ca. 1750. Klokketårnet virker å være av nyere dato enn selve stabburet, ettersom det finnes bilder i Digitalt museum der stabburet ikke har klokketårn. Stabburet ble bygget om til korntørke ca. 1970. Gården ble kjøpt i 1918 for å gjøres om til landbruksskole. Det er uvisst i hvilket omfang klokka har vært i bruk i driften av skolen. Klokka er ikke i bruk i dag. Klokketårnet ser ut til å være med på foto nr. 0414-03396 i Digitalt museum.

Børstad gård, g.nr. 4, b.nr. 1/2
(HFK.KT.H.33.001)

Klokketårnet på Børstad er i sveitserstil og har enkelt saltak. Tårnet er i god stand. Det står på det største av to stabbur, bygget mellom 1875 og 1890. Bygningen og klokketårnet er tegnet av arkitekt Nissen. Vedlikehold av sveitserdetaljene ble utført Jan Prunk ca. 1990. Klokketårnet har værhane, men ingen synlig påskrift. Klokka ble brukt som matklokke frem til en gang på 1960-tallet. Folket på gården ringte i en periode i klokka i pinsen, men klokka er ikke i bruk i dag. Klokketårnet er synlig på bilde nr. 0414-00010, 0414-00210, NO-27219-05 og NO-27219-06 i Digitalt museum.

Dystvold vestre, g.nr. 82, b.nr. 1
(HFK.KT.H.42.001)

Klokketårnet på Dystvold vestre har buet telttak. Tårnet er utført i en enkel stil, og er i god stand. Det står på låven, som er bygget i 1941. Klokketårnet er trolig satt opp noen få år senere. Værhanen har årstallet 1941 påskrevet. Det er mulig at familien på gården hadde med seg klokka fra Gudbrandsdalen, men det vites ikke sikkert. Klokka har tidligere fungert som matklokke, men er i dag ikke i bruk. Det fortelles at da klokka skulle monteres, var det én mann som bar den opp alene.

Dystvold østre, g.nr. 82, b.nr. 5
(HFK.KT.H.41.001)

Klokketårnet på Dystvold østre sto midt på dagens låve. Tårnet ble revet tidlig på 1940-tallet, da låven fikk et tilbygg (fjøs) og taket ble forlenget. Klokketårnet hadde buet telttak og ser ut til å ha vært i klassisistisk stil eller empirestil. Klokketårnet hadde spir, men det er ikke mulig å se noen værhare. Selve klokka finnes bevart. Den har fine siseleringer og følgende inskripsjon: «STØBT AF BORGER RIISE VED TØNSBERG 1805». Klokka ble brukt til å varsle om måltider frem til at klokketårnet ble revet på 1940-tallet. Klokketårnet er synlig på bilde nr. 0414-06982 som er fra 1939 i Digitalt museum.

Flagstad vestre, g.nr. 27, b.nr. 1
(HFK.KT.H.31.001)

Klokketårnet har sveitserdetaljer og buet telttak i plank. Tårnet i god stand. Det står på et stabbur bygget rundt år 1750. Stabburet ble flyttet innad på tomten en gang før 1890. Tårnet ble malt ca. 2014. Værhanen har påskriften «PF», som står for Peder Flagstad, og «1884», som sannsynligvis referer til tårnets byggeår. Tidligere ble klokka brukt til å ringe inn ved måltider. Det var dugurd i 10-tiden og middag i 14-tiden. Det er uklart om de ringte i klokka til kvelds. Nabogården fulgte klokka på Flagstad vestre. Klokka var i bruk som matklokke frem til ca. 1950. I dag ringes det i klokka i pinsen. Tårnet er synlig på flyfoto fra Flagstad tatt i 1949. Bildet har nummeret 0414-00205 i Digitalt museum.

Frogner, g.nr. 181, b.nr. 1
(HFK.KT.H.05.001)

Klokketårnet på Frogner ble revet i 1915, fordi låven det stod på, ble tatt ned. Tårnet sto trolig i nordenden av den gamle låven. Klokka ble antakelig brukt som matklokke. Selve klokka er bevart. Den har påskriften «STOBT AF BERNT FORSET SINGSAAS 1845».

Gihljar, g.nr. 193, b.nr. 20
(HFK.KT.H.29.001)

Klokketårnet har telttak og er i god stand. Tårnet står på en bygning som i dag er verksted, og som ble satt opp ca. 1973. Tårnet ble bygget i forbindelse med restaureringen av bygningen, ca. 1990. Tårnet ble malt og vedlikeholdt i 2018. Sokkelen på tårnet skjuler utblåsningsrøret for eksosavsugget i verkstedet. Værhanen har påskriften «G 1968». G'en referer til året tomten, Gihljar, ble grunnlagt. G'en har slik en dobbelt betydning, ettersom den også kan stå for «grunnlagt». Klokka har påskrift, men den eksakte teksten er ukjent. Klokka er laget av klokkestøper Ola Polden på Nordmøre. Klokketårnet er satt opp som dekor, og klokka brukes ikke. Den er likevel fullt funksjonell.

Gutteberg, g.nr. 23, b.nr. 1
(HFK.KT.H.58.001)

Klokketårnet på Gutteberg er et enkelt klokketårn. Et saltak over to stolper danner avslutningen på en av driftsbygningene inn mot tunet.

Hafsal, g.nr. 76, b.nr. 1
(HFK.KT.H.17.001)

Klokketårnet på Hafsal er i sveitser/nyklassisistisk stil med buet telttak. Det er i god stand. Tårnet står på stabburet, som ble flyttet innad på tunet i 1931. Ifølge *Norske gardsbruk: Hedmark fylke II* (1943) ble stabburet bygget 1890. Det er derfor grunn til å tro at tårnet ble bygget omkring århundreskiftet. Utseende på tårnet ble endret en gang mellom 1931 og 1950. Det ble utført vedlikehold på klokketårnet rundt år 2015, da taket ble byttet ut. Det opprinnelige metallet ble bevart, mens treverket ble byttet ut med sibirsk lerk. Arbeidet ble utført av en polsk håndverker. Tårnet har værhanen uten initialer og årstall. Årstallet 1936 står på klokka. Klokka er laget av Olsen-Nauen fra Tønsberg. Det er ukjent hva som skjedde med den gamle klokka. Klokka var i bruk som matklokke på 1930-tallet. I dag brukes den i pinsen. Værhanen har blitt brukt som blink.

Hanum østre, g.nr. 178, b.nr. 1
(HFK.KT.H.38.001)

Klokketårnet på Hanum østre er i klassisistisk stil med buet telttak. Tårnet står på et stabbur. Både stabburet og tårnet er i dårlig stand. Klokka ble tidligere brukt til å varsle om måltider (frem til ca. 1950), og muligens brann. Klokka har også vært brukt i pinsen. Selve klokka kommer muligens fra gården Gihle. Klokketårnet er synlig på bilde nummer DOK-03227 i Digitalt museum.

Helstad, g.nr. 175, b.nr. 1
(HFK.KT.H.43.001)

Klokketårnet på Helstad ble revet ca. 1985. Et gammelt bilde viser at tårnet sannsynligvis hadde kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Tårnet stod på drengestua, som ble bygget i 1890-årene, ifølge *Vangsboka: g.nr. 153-177* (1988, s. 468-469). Selve matklokka er bevart. Den har påskriften «GUTEN I FAHLUN ÅR 1802 AF E. GÖTHE». Klokka ble tidligere brukt som matklokke. Den ble også i en periode brukt i pinsen. Klokketårnet er synlig på et bilde som finnes i *Vangsboka: g.nr. 153-177* (1988, s. 468) og i Digitalt museum nr. 0414-00882 fra 1917.

Hjellum gård, g.nr. 19, b.nr. 1
(HFK.KT.H.04.001)

Klokketårnet på Hjellum gård er i sveitserstil. Tårnet har kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Værhanen har ingen årstall eller initialer. Tårnet er i god stand, og er plassert på bygget som kalles stall-låven. Stall-låven ble muligens bygget rundt 1900. Klokka ble brukt for å varsle om måltider, og muligens brann. På slutten av 1960-tallet ble det ringt i klokka i pinsen.

Hommelstad, g.nr. 171, b.nr. 1

(HFK.KT.H.02.001)

Klokketårnet er i sveitserstil med buet telttak. Det står på stabburet. Tårnet ble restaurert ca. 1985, og er i god stand. Stilen ble ikke endret. Stabburet var tidligere hvitt, men pusset opp og malt rødt på midten av 1970-tallet. Værhanen har initialene «KHLH» påskrevet. De står for Karen Hommelstad og Lars Hommelstad. Årstallet 1889 står også på værhanen. Frem til ca. 1950 ble klokka brukt til å varsle om måltider. I dag blir den brukt i forbindelse med pinsen (det ringes ca. kl. 9), ved bryllup og ved middagsfester. Klokkeringingen i pinsen ble initiert av sogneprest Hovden. På nabogarden mente de at klokka på Hommelstad sa: «Inn å få graut, inn å få graut». Klokketårnet er synlig på bildet fra Hommelstad i *Norske gardsbruk: Hedmark fylke I* (1969).

llseng, g.nr. 191, b.nr. 1
(HFK.KT.H.54.001)

På llseng gård danner klokketårnet avslutningspartiet på den store vinkellåven inn mot tunet. Tårnet kan sammen med låven dateres til 1912, og har enkle detaljer i sveitserstil. Taket er et buet telttak over fire stolper.

Imerslund vestre, g.nr. 31, b.nr. 1
(HFK.KT.H.08.001)

Klokketårnet står på stabburet, og er i god stand. Tårnet er i sveitserstil. Det har kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Værhanen har initialene «MI 1906». MI står for Mikkel Imerslund. Klokka er sannsynligvis produsert rundt 1900 og kjøpt ny. Tårnet ble trolig bygget av en gardssnekker. Tårnet ble restaurert ca. 1990-1991 og ca. 2015. I 2015 ble sveitserstildetaljer fornyet og tårnet fikk nytt kobbertak. Tidligere ble klokka brukt til å varsle om måltider og trolig brann. Den brukes i dag i forbindelse med selskaper, f.eks. når måltidet starter.

Ingeberg lille, g.nr. 24, b.nr. 1
(HFK.KT.H.09.001)

Klokketårnet på Ingeberg lille står på stabburstaket. Tårnet er i rik og velholdt sveitserstil, og bærer preg av godt vedlikehold. Stabburet står på opprinnelig plass, og den dag i dag er klokka fortsatt i bruk både i forbindelse med pinse og andre høytider. Klokketårnet fra 1913 er i rik sveitserstil og har et høyreist kryssformet saltak med et kjegleformet midtparti. I 1993 ble tårnet restaurert og en snekker fra Gausdal ble brukt til å restaurere det gamle spontaket. Selve klokka vites det lite eller ingenting om, annet at det er ei rikt dekorert klokke med mønster hele vegen rundt nedre del. Tårnet og stabburet er hvitmalt som visstnok er opprinnelig fargesetting. Initialene «SWKW» står skrevet på værhanen. W-ene står for Watnebryn. Gårdene i områdene slo med klokka i ulik takt. På Ingeberg lille var takten «ta-ta-tam, ta-ta-tam».

Ingeberg store, g.nr. 25, b.nr. 1
(HFK.KT.H.24.001)

Klokketårnet på Ingeberg store står på det svartmalte stabburet, og har rik detaljering i sveitserstil. Tårnet er forholdsvis nytt. Det kan dateres til 2002 som er det årstallet som står på værhanen. Det kryssformede saltaket med kjegleformet midtparti danner et fint blikkfang på tunet.

Ingvoldstad, g.nr. 172, b.nr. 1
(HFK.KT.H.21.001)

Ingvoldstad har et klokketårn i sveitserstil med kryssformet saltak og kjegleformet midtparti. Klokketårnet står på et stabbur som er bygget på 1600-tallet. Tårnet ble restaurert på 1990-tallet. Da ble bl.a. taket skiftet. Tårnet er i god stand. Værhanen har initialer påskrevet, kanskje «OII» eller «OJI». Dette kan muligens referere til Ole Johannessen Ingvoldstad, som ifølge *Vangsboka: g.nr. 153-177* (1988, s. 388) kjøpte gården i 1909. Klokka ble tidligere brukt som matklokke frem til 1950-tallet. I dag brukes klokka i pinsen og ved høytidelige anledninger. Klokketårnet er synlig på bildet fra Ingvoldstad i *Norske gardsbruk: Hedmark fylke I* (1969, s. 378) og i Digitalt museum.

Kallerud, g.nr. 117, b.nr. 1
(HFK.KT.H.40.001)

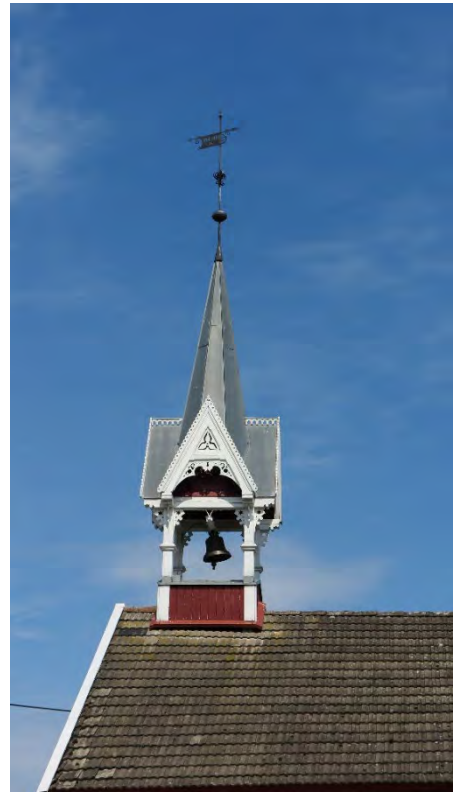

Klokketårnet på Kallerud sto på stabburet, i østre enden av mønet. Tårnet ble revet på 1970-tallet. Bilder i Digitalt museum viser at tårnet hadde buet telttak. Det hadde muligens sveitserdetaljer, men det er vanskelig å avgjøre ut i fra bildene. Stabburet er ifølge *Vangsboka g.nr. 115-152* (2014 [2004], s. 88-89) nevnt i en branntakst i 1839, og må derfor være bygget før dette året. Klokketårnet og selve klokken står nevnt som løssøre i branntaksten fra 1868, og dette gir oss en indikasjon på alderen på tårnet. Inskripsjonen på klokken som i dag finnes på Kallerud, forteller oss at denne klokken er «STØBT AF I. A. HOLTE TIL OLE OG JULIE IMERSLUND KALLERUD I VANG 1891 NO. 622». Det tyder på at denne klokken er en annen enn den som er nevnt i branntaksten fra 1868. Sannsynligvis er klokken støpt på Holte klokkestøperi i Kolbu på Toten. Se mer om Holte klokkestøperi i Tore R. Tøndervolds (Norsk håndverksinstitutt) korte tekst om emnet: <https://handverksinstituttet.no/Prosjekter/KLOKKESTOEPING-PAA-TOTEN> [24.07.2018]. Tidligere ble klokka brukt som matklokke. Den ble også brukt i pinsen før klokketårnet ble revet. Ole og Julie, som klokka er støpt for, eide Kallerud fra 1871 til 1926 (se *Vangsboka g.nr. 115-152* (2014 [2004], s. 98). Klokketårnet er synlig på bilde nr. 0414-05870, 0414-00117 og 0414-00232 i Digitalt museum.

Kallerud 117/1. Bildene er fra 1950-tallet og fra mellom 1900-1910

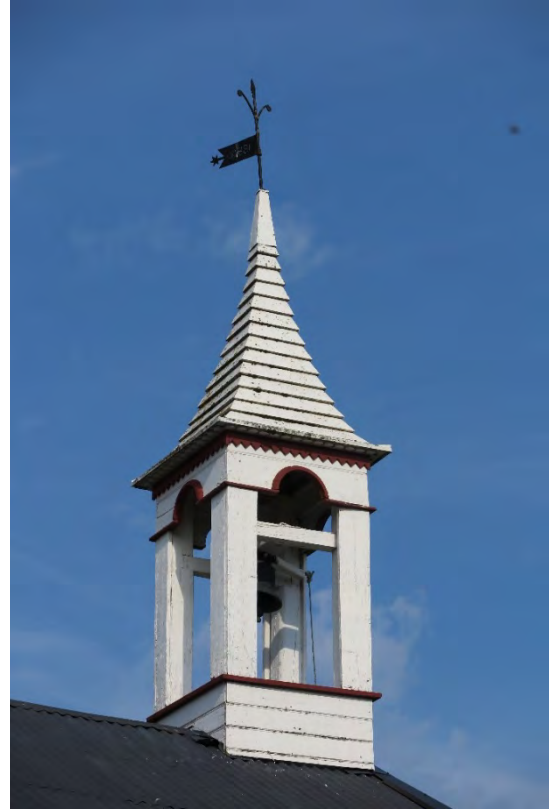

Karset, g.nr. 63, b.nr. 1
(HFK.KT.H.23.001)

Klokketårnet på Karset er i sveitserstil. Det har kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Tårnet ble restaurert i 2004, og er utformet tilnærmet identisk det gamle tårnet som ble bygget i 1902. Restaureringsarbeidet i 2004 ble utført av snekkerlaget til Nils Tore Aamodt. Svein Staff stod for utskjæringen av sveitserstildetaljene. Tårnet er i god stand. Værhanen har initialene «HK-HK» og årstallet 1902 påskrevet. Initialene referer til ekteparet Helga Karset og Helge Karset. Klokka har innskriften «STØBT AF CHRISTOFFER GULSKEGRU 1856». Tidligere ble klokka brukt for å varsle om måltider (frem til ca. 1950) og ulykker. I dag brukes den i pinsen og ved selskaper. Tårnet som ble bygget i 1902 er synlig bl.a. på et privat foto tatt i 1960 og på et flyfoto i Digitalt museum.

Kjøs, g.nr. 81, b.nr. 1
(HFK.KT.H.25.001)

Klokketårnet på Kjøs har klassisistiske trekk med innslag av sveitserstil. Det har buet telttak, og er i god stand. Tårnet står på stabburet. Stabburet ble flyttet og restaurert tidlig på 1990-tallet. Klokketårnet ble restaurert i 1989. Da ble taket og muligens noen stolper byttet. Arbeidet ble utført av Arvid Nordli. Værhanen har årstallet «1880» påskrevet. Antakelig er dette stabburets byggeår. Den tidligere bruken av klokka er usikker. I dag brukes den av og til i pinsen.

Lerhus, g.nr. 22, b.nr. 1
(HFK.KT.H.03.001)

Klokketårnet på Lerhus er bygget i sveitserstil. Tårnet har kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Årstallet 1894 står skrevet på værhanen. Opprinnelig klokketårn ble revet i 1998. En kopi ble satt opp igjen samme år. Tårnet er i god stand, og står på stabburet. Tårnet er synlig på et bilde i Digitalt museum.

Liberg, g.nr. 119, b.nr. 1
(HFK.KT.H.19.001)

På Liberg har de et klokketårn i sveitserstil med kryssformet saltak og med kjegleformet midtparti. Tidligere var det klokketårn på et gammelt stabbur på gården. Dette stabburet, og klokketårnet, ble revet rundt år 1900. Dagens klokketårn står på et stabbur som er bygget år 1900. Klokketårnet er trolig bygget noe senere. Klokketårnet er i god stand. Initialene «OHS» (Ole Helgesen Ålstad) og årstallet 1868 står skrevet på værhanen. Klokka var i bruk som matklokke frem til ca. 1950. Nabogårdene ringte i klokkene sine i en fast rekkefølge. Så sent som på slutten av 1960-tallet ble klokka brukt for å varsle folkene på gården om at en av de andre hadde skadet seg, og trengte hjelp. I dag brukes klokka i pinsen, ved selskaper og anledninger som bryllup. På Liberg trekkes klokka etter følgende rytme: enkeltslag-dobbeltslag-enkeltslag-dobbeltslag. Gamle bilder i *Vangsboka: g.nr. 115-152* (2014 [2004], s. 184) og i Digitalt museum viser bl.a. det første klokketårnet.

Lindholt, g.nr. 165, b.nr. 1
(HFK.KT.H.18.001)

Klokketårnet på Lindholt er i sveitserstil. Tårnet er i middels til god stand, og har kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Taket på klokketårnet ble byttet på 2000-tallet. Det opprinnelige blikktaket ble da erstattet med kobbertak. Tårnet står på ei drengestue. Ifølge *Vangsboka: g. nr. 153-177* (1988, s. 193) ble drengestua bygget i 1905-06. Klokketårnet har værhane, men vindfløyen med initialer og årstall har falt ned. Årstallet 1881 er støpt inn i klokka, og i tillegg er det et navn, muligens Ole. Resten av navnet er ikke synlig fra drone. *Vangsboka: g. nr. 153-177* (1988, s. 193) oppgir at matklokka er laget av elverumsingen Ove Skjærbakken. Derfor kan vi anta at det er hans navn som står på klokka. Klokka ble brukt for å varsle om måltider og brann frem til rundt 1950-tallet. Klokka på Lindholt ble slått etter takten «dobbeltslag-enkeltslag-dobbeltslag-enkeltslag».

Narmo vestre, g.nr. 33, b.nr. 1
(HFK.KT.H.35.001)

Klokketårnet er i klassisistisk stil med bueformet telttak. Tårnet ble pusset opp og gitt nytt tak på 1970-tallet. Tårnet er i middels god stand, og står på stabburet. Værhanen har påskriften «SLSN ABDN 1872». «SLSN» står for Simen L. S. Narmo, og «ABDN» står for Anne Børresdatter Narmo (f. 1811). Ingrid Arnkværn Narmo skriver i teksten i «Matklokker og pinseklokker» (i *Minner ifrå Vang 2002*, s. 46-49) at klokka på Narmo var i bruk som matklokke på 1940-tallet. Hun forteller videre at klokka og klokketårnet på Narmo vestre er i fra 1872. Folkene på nabogarden Narmo østre fulgte klokka på Narmo vestre. Klokketårnet er synlig på bilde nr. 0414-01213 i Digitalt museum.

Nashaug, g.nr. 70, b.nr. 1
(HFK.KT.H.53.001)

På Nashaug finnes det ikke noe klokketårn i dag, men fram til ut på 1950-tallet hang klokka i et stativ på tunet. Det forrige klokketårnet brant ned i 1897 som følge av at stallgutten skulle tømme asken i en av ovnene i drengestua. Det utviklet seg en brann som siden tok med seg hele bygningen. Det som var igjen av den gamle klokka ble tatt vare på og smeltet om til det som i dag er klokka på gården. På klokka står det «STØBT AF I.A.S.HOLTE I AAR 1897». I stedet for i et tradisjonelt klokketårn ble klokka plassert i et klokkestativ i tunet. Klokka ble brukt til måltider, begivenheter og ved ulykker.

Nyhus, g.nr. 68, b.nr. 1
(HFK.KT.H.13.001)

Klokketårnet på Nyhus står på låven. Tårnet er i sveitserstil med innslag av klassisisme, og har buet telttak. Det er i god stand. Tårnet ble bygget da låven ble restaurert i 1885. Det sto klokketårn på låven også før 1885. Klokka fra det tidligere tårnet ble solgt. Klokka og/eller spir-kulene på tårnet som ble bygget i 1885, kom fra Vartomten. I 1979 ble spontaket byttet ut med platetak. Stilen ble ikke endret. Værhanen har påskriften «CV 1885». CV står for Christopher Vartomten (han brukte også etternavnet Nyhus). Tårnet er trolig satt opp av en lokal snekker. Klokka har tradisjonelt vært brukt for å varsle om måltider. Klokka brukes i dag i forbindelse med bryllup, barnedåp, konfirmasjon og dødsfall. Det er ulike måter å dra klokka på. Ved dødsfall brukes monotone enkeltslag. Ved festanledninger brukes dobbeltslag som lyder «ding-dong-digge-dong-dong-dong». Det finnes gamle bilder av klokketårnet i Digitalt museum.

Opsahl lille, g.nr. 80, b.nr. 1
(HFK.KT.H.36.001)

Klokketårnet på Opsahl lille har sveitserdetaljer og bueformet telttak. Det ble utført vedlikeholdsarbeider på tårnet i 1994. Arbeidene ble utført av brødrene Nordli. Tårnet er i dag i middels god stand, og eieren planlegger vedlikehold i 2018. Tårnet står på et stabbur, som ifølge *Norske gardsbruk: Hedmark fylke II* (1943, s. 1573) er bygget år 1900. Værhanen har påskriften «JO93». Det er ukjent hva denne påskriften refererer til, ettersom bokstavene hverken stemmer overens med fornavn eller etternavn på dem som drev gården på slutten av 1800-tallet. Klokka var tidligere i bruk som matklokke. I dag brukes den i pinsen. Et bilde fra ca. 1900 viser at klokketårnet stort sett har beholdt sin opprinnelige stil. Bildet viser også at det har stått noe som kan minne om et klokketårn med enkelt saltak på et låvebygg. Denne bygningen er i dag revet.

Opsahl store, g.nr. 79, b.nr. 1
(HFK.KT.H.10.001)

Klokketårnet på Opsahl store står på stabburet. Nåværende plassering er ved siden av hovedhuset. Tårnet er i dårlig stand på grunn av en snekkerjobb som ble gjort tidlig på 1990-tallet. Taket er et høyreist buet telttak tekket i tre med enkel dekor som kan minne om en slags klassisistisk utførelse. Det er ingen inskripsjoner eller årstall på selve klokketårnet, men på værhanen står initialene «SOBO» og 1874. At tårnet er fra dette året er sikkert, men om klokka er eldre vites ikke.

Rabstad, g.nr. 121, b.nr. 1
(HFK.KT.H.16.001)

Klokketårnet på Rabstad har klassisistisk stil med buet telttak. Tårnet er i dårlig stand. Det står på en bygning fra 1700-tallet. Bygningen har hatt en kombinasjon av ulike funksjoner: bryggerhus, bolig, skolelokale og potetlager. Værhanen står ikke på tårnet, men finnes lagret på gården. Årstallet 1839 og initialene «CGSR» står skrevet på værhanen. Initialene kan muligens stå for Christopher Gudbrandsen Rabstad. Klokka var i bruk frem til ca. 1950 for å kalle inn gardsarbeidere til måltider. Den er ikke i bruk i dag. Bildet nedenfor er fra en gang mellom 1900 -1910 og finnes i Digitalt museum.

Skraastad nedre, g.nr. 62, b.nr. 1
(HFK.KT.H.27.001)

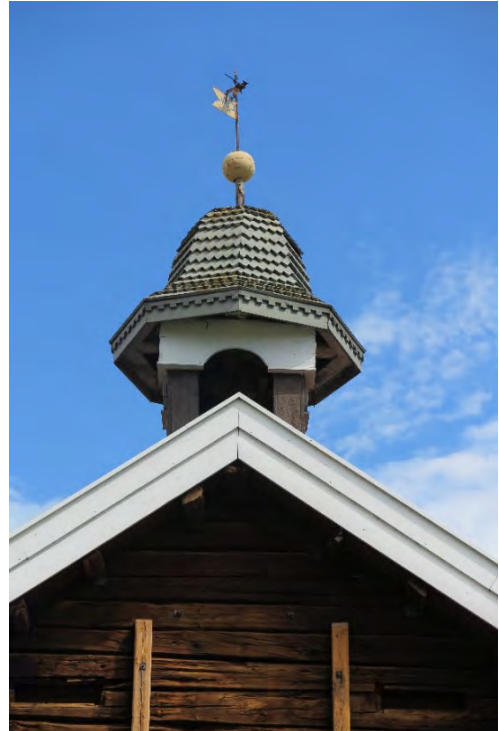
Klokketårnet på Skraastad nedre er i sveitserstil og har kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Det er i god stand. Tårnet er bygget rundt år 2000, og er en kopi av det originale tårnet fra 1898. Det nye tårnet er laget av snekkeren Jan Tore Berget. Klokketårnet står på stabburet. Værhanen har året 1898 påskrevet. Tidligere ble klokka brukt for å varsle om måltider og brann. I dag er ikke klokka i bruk.

Skraastad øvre, g.nr. 61, b.nr. 1
(HFK.KT.H.37.001)

Klokketårnet på Skraastad øvre har kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Det har enkelte dekorasjoner og elementer i sveitserstil. På gamle bilder ser det ut som tårnet har andre utsmykninger rundt 1900 enn det hadde rundt 1950, og i dag. Tårnet er i god stand. Klokketårnet står på et stabbur som er bygget på slutten av 1800-tallet. Stabburet ble flyttet innad på tunet ca. 1970. Taket ble restaurert på 1980-tallet. Værhanen har påskriften «MB 1891». Initialene står for Marte Andersdatter Botshaug. Hun kjøpte gården på slutten av 1800-tallet. Årstallet referer sannsynligvis til byggeåret, enten for stabburet eller klokketårnet. Klokka ble frem til ca. 1950 brukt til å varsle om måltider og eventuelt brann. I dag brukes klokka i pinsen og ved selskaper. Eieren forteller at hestene på gården kjente igjen lyden på klokka. De sluttet å arbeide da de hørte det ringe. Klokketårnet er synlig på flere foto i Digitalt museum bl.a. bilde nr. HHB-03222, 0414-00218 og 0414-00218.

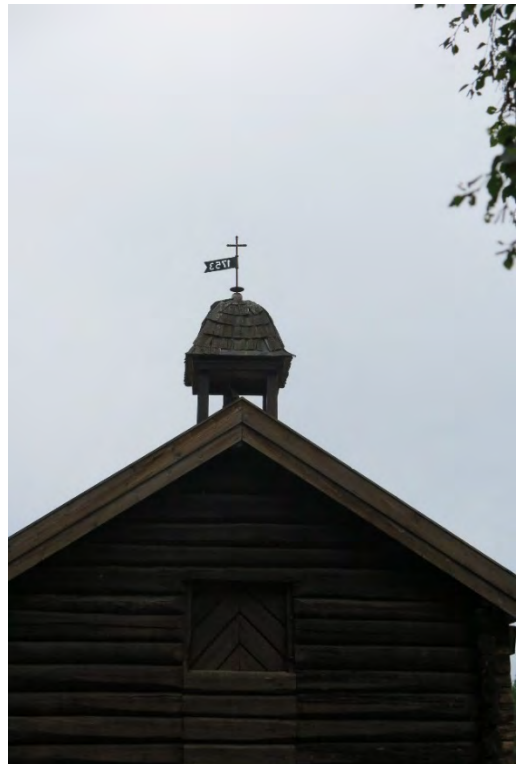
Skramstad, g.nr. 118, b.nr. 1/2
(HFK.KT.H.11.001)

Klokketårnet på Skramstad er i empire/klassisisme med hjelmtak tekt med tre. Klokketårnet står på stabburet, og er i god stand. Stabburet ble flyttet innad på tunet og restaurert ca. 2010. Værhanen har initialene «CW» og årstallet 1841 påskrevet. CW står for Christian Wold. 1841 er mulig byggeår for stabburet. Værhanen er utsmykket med en soldat. Tårnet er sannsynligvis bygget av en lokal snekker. Det har ikke vært dyr på gården etter 1956. Etter dette var det heller ikke så mye folk på gården. Sannsynligvis sluttet de å bruke klokka på dette tidspunktet. Omfanget av bruken av klokka er ukjent. Klokka er ikke i bruk i dag. I *Vangsboka: g.nr. 115 – 152* (2014) finnes det bilder av stabburet og klokketårnet før de ble flyttet.

Stanger, g.nr. 66, b.nr. 1

(HFK.KT.H.56.001)

I dag står klokketårnet på stabburet, men av gamle bilder kan en se at det gamle tårnet en gang sto på den gamle låven. Både låve og klokketårn ble bygget rundt 1900 i sveitserstil. Klokketårnet som en gang huset matklokka på gården, hadde kryssformet saltak og et kjegleformet midtparti. Låven ble revet en gang tidlig på 1980-tallet, og matklokka ble tatt ned. Et nytt klokketårn ble reist på det gamle stabburet. Det har flere likhetstrekk med Løkenstabburet på Domkirkeodden. Av denne grunn fikk det nye klokketårnet samme utforming som tårnet på Domkirkeodden. Det var Per Otto og Einar Fjøsne som fikk bygget det. Også på Stanger gård fungerte klokka som tradisjonell matklokke, og ble benyttet da som nå i forbindelse med pinse. Det var i den anledning Hamar dagblad for 50 år siden kom for å fotografere begivenheten. Ungene hadde blitt pyntet og stilte i bunad for fotografen. Klokka hengte seg opp og det ble ingen ringing. Eier kan fortelle at det uansett ble et fint bilde i avisa.

Store Hubred, g.nr. 15, b.nr. 1
(HFK.KT.H.34.001+002)

På Store Hubred er det i dag to klokketårn. Det eldste klokketårnet står på et stabbur som sannsynligvis er bygget først på 1900-tallet. I *Norske gardsbruk: Hedmark fylke I* (1968, s. 396) fastslås byggeåret til 1918. Tårnet er i sveitserstil og har kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Taket er av sink. Tårnet ble vedlikeholdt i 2015. Det er ukjent om det er noen årstall eller initialer på dette klokketårnet. Tårnet har hverken værhane eller spir. Det er ikke kjent hvem som har bygget tårnet. Det er heller ikke kjent om det er noen inskripsjoner på selve klokka. Folket på gården ringte i klokka for å kalle inn til måltider. Dette pågikk frem til 1950-tallet. I dag ringes det i klokka i pinsen. Klokketårnet på stabburet er synlig på bilde nr. DOK-03202 og 0414-00617 i Digitalt museum.

Store Hubred, g.nr. 15, b.nr. 1
(HFK.KT.H.34.001+002)

Det nyeste tårnet står på en driftsbygning bygget i 1995/1996. Driftsbygningen og klokketårnet ble tegnet av daværende fylkesagronom Asbjørn Torp. Tårnet etterligner sveitserstil, og har kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Dette tårnet fungerer som dekor på driftsbygningen, og har ingen klokke. Tårnet har ingen årstall eller initialer. Værhanen har imidlertid årstallet 1998 (byggeåret) påskrevet. Tårnet ble bygget av et snekkerlag fra Ringsaker. En tegning fra 1854 viser at det tidligere også har stått et klokketårn på en annen bygning på gården. Denne bygningen er revet. Tegningen har nr. 0414-00800 i Digitalt museum. P. Ø. Sandberg og Randi Krohn har skrevet om gårdens historie.

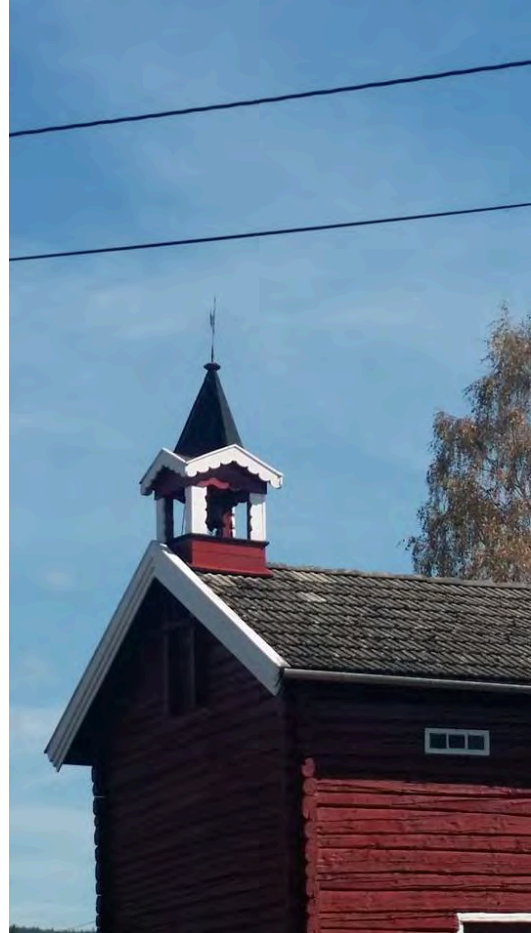

Storimerslund/Imerslund store, g.nr. 29, b.nr. 1
(HFK.KT.H.20.001)

Klokketårnet på Storimerslund er i enkel sveitserstil, men trolig er tårnet gammelt. Tårnet har enkelt saltak, og er i middels god stand. Tårnet står på et gammelt stabbur. Værhanen har ulike deler med flere initialer og årstall: «1803» (antatt byggeår), «HI.GI 1840», «1875» og «1962» da stabburet ble bygget om til korntørke. Klokken ble tidligere brukt for å varsle om måltider. I dag ringes det i pinsen. Gamle bilder av klokketårnet er synlige på flyfoto i Digitalt museum.

Svenkerud vestre, g.nr. 56, b.nr. 1
(HFK.KT.H.14.001)

Klokketårnet på Svenkerud vestre står på stabburet. Klokketårnet har kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Det er i god stand. Tårnet er ikke synlig på bilder fra 1950-tallet. Værhanen har inskripsjonen «1986». Dette er sannsynlig byggeår for klokketårnet. Klokka er fra Mora i Sverige. Tårnet ble satt opp for at folket på gården skulle kunne ringe i pinsen. Trolig ble tårnet bygget av eieren Torvald Stenberg. I dag ringes det fortsatt med klokka i pinsen.

Sælid, g.nr. 20, b.nr. 1
(HFK.KT.H.49.001)

Klokketårnet på Sælid er stort, og med tydelig synlig konstruksjon. Den danner et tydelig dekorativt element på stabburet. Med rik detaljering i sveitserstil er den et flott blikkfang på tunet. På grunn av den avanserte og noe uvanlige utformingen kan klokketårnet være arkitekttegnet. Det er oppført rundt århundreskiftet. Tårnet har et stort kryssformet saltak med et høyt kjegleformet midtparti dekorert med kuler og spir i kobber.

Søndre Tomter, g.nr. 60, b.nr. 2
(HFK.KT.H.32.001)

Klokketårnet har et enkelt saltak og er i god stand. Tårnet står på vedskålen/maskinhuset. Det ble imidlertid tatt ned på 1960-tallet og satt opp midlertidig over låvedøren på 1970-tallet. Det ble satt opp nytt tårn på vedskålen/maskinhuset på 1990-tallet, tilnærmet likt det gamle. Tårnet har en værhanne som er formet som en vær siden de driver med sau på gården. Værhanen ble satt opp i 1999. Tradisjonen sier at husmannen Mikkel Sveum laget det opprinnelige tårnet. Barnebarnet Arne Sveum satte opp det nye. Selve klokka skal være kjøpt på auksjon på gården Myr (g.nr. 71) omkring 1900. Klokka ble brukt til å varsle om måltider i gammel tid. Den var i bruk gjennom hele Jacob Tomters brukertid (1913-1945). Klokka ble også brukt da to sønner forpaktet gården fra 1945 til 1947. Sannsynligvis ble klokka tatt ut av bruk ca. 1947. Fra 1960-tallet er det blitt ringt i pinsen. I dag brukes også klokka ved brylluper og selskaper. Det gamle tårnet er synlig på bilde nr. 0414-06361 i Digitalt museum.

Tommelstad, g.nr. 6, b.nr. 1
(HFK.KT.H.52.001)

På gården Tommelstad står klokketårnet på endegavlen på låven. Dagens klokketårn skriver seg tilbake til 1932 da Jos Engen tok over gården. Om det tidligere også har vært klokketårn på gården er uvisst. Matklokka var også her i bruk som tradisjonell matklokke helt fram til armbåndsuret ble allemannseie mot slutten av 1950-tallet. Stilistisk kan tårnet kategoriseres som en type nybarokk. Med sine tunge, sluttete former, det buede telttaket med avrundet topp og en noe lav høyde, skiller tårnet seg fra eldre klokketårn i distriktet. På matklokka står «Jos Engen 1948». Gamle bilder kan ses i digitalt museum. Eier forteller at de har fått innvilget SMIL-midler av kommunen for opprusting av klokketårn og låve. Klokketårnet står derfor per i dag (13.08.2019) på bakken.

Fra Digitalt museum

Tomter nordre, g.nr. 60, b.nr. 1
(HFK.KT.H.12.001)

Klokketårnet på Tomter nordre er i klassisisme-/empirestil med buet telttak. Klokketårnet står på en eldre driftsbygning som ikke lenger er i drift. Bygningen er ikke fornyet. Klokketårnet er i dårlig stand. Værhanen har årstallet 1913. Klokketårnet var i bruk frem til siste halvdel av 1900-tallet. Klokka ble brukt for å varsle arbeidsfolk om måltider. Klokketårnet er synlig på bilde i Digitalt museum.

Torshov, g.nr. 12, b.nr. 1
(HFK.KT.H.48.001)

Klokketårnet på Torshov i Vang skiller seg ut som noe helt spesielt sammenlignet med andre klokketårn i distriktet. På det store fjøset i stein står det et monumentalt tårn med urskive på fire sider, som danner midtpartiet på det store taket. I år 1798 arvet Anders Nilsen Steen gården Torshov, og samme år begynte han å oppføre et stort og nytt steinfjøs. Inspirasjonen til den firkantede bygningen skal han ha fått på en av sine reiser med seilskute ute i Europa. Ettersom det ute i Europa var større tradisjon om å bygge i stein, brakte det nye steinfjøset med seg nye impulser til Norge. Fjøset er det eneste av sitt slag her til lands, og bærer tydelig preg av kontinentale tendenser. Først ti år etter byggestart blir et tårn tegnet og konstruert. Ikke langt fra Torshov, på Vang Prestegård, bodde Abraham Pihl. Presten og senere prost i Vang nærmest moderniserte hele området. Pihl legger grunnlaget for en lang klokkemakertradisjon på Hedmarken, som en ser spor av på flere gårder i distriktet. Pihl får i oppgave av Nilsen Steen å tegne klokketårnet og konstruere urverket som skal pryde det moderne fjøset. Hans elev Lars Pedersen Ophus lager klokka. Klokketårnet får en stor løkkuppel tekket med kobber og et høyt spir. Ellers er tårnet i stor grad preget av en enkel klassisisme med uthevede hjørnekasser og en enkel tannlist rundt takets gesims. Klokketårnet på Torshov ble tegnet og konstruert omtrent samtidig som Pihl tegnet den nye kirken.

Tronhus, g.nr. 21, b.nr. 1
(HFK.KT.H.15.001)

Klokketårnet på Tronhus er i sveitserstil med kryssformet saltak med kjegleformet midtparti. Tårnet er i god stand, og står på låven. Låven ble bygget 1880-1885, men tårnet ble satt opp først i år 2000. Det er usikkert om det har vært klokketårn på gården tidligere. Spiret og klokka er gamle. Klokka ble støpt i 1883, og kommer fra gården Vembstad i Løten. Spiret kommer fra gården Herstad i Hernes. Spiret og klokka ble brakt til Tronhus i 1923, men ikke tatt i bruk før klokketårnet kom opp i år 2000. Værhanen har initialene «D» (utydelig) etterfulgt av «G». G'en står for Graff. Klokketårnet er tegnet av eieren Tore Mælumsæter. Utformingen er inspirert av klokketårnet på Åker gård og utsmykningen på stabburet på Tronhus. Håndverket er utført av snekkeren Gregory Daniels fra Hjellum. Klokka har årstall, produsent og kjøper påskrevet. Klokka har vært brukt ved høytider som pinse.

Vang prestegård (Toneheim), g.nr. 10, b.nr. 158
(HFK.KT.H.07.001)

Klokketårnet på Vang prestegård har enkelt saltak og står på stabburet. Tårnet har en værhone med påskriften «R.L.J 1732». Tårnet er i middels god stand. Det er lite kjent om både bruken og om det er eventuelle inskripsjoner på selve klokka. Stabburet kalles Abraham Pihls stabbur. Klokketårnet er synlig på bilde nr. NO-02862-01, 0414-05804 og HS-01493 i Digitalt museum. Bildet nedenfor er fra 1936.

Vidarshov, g.nr. 11, b.nr. 1
(HFK.KT.H.01.001)

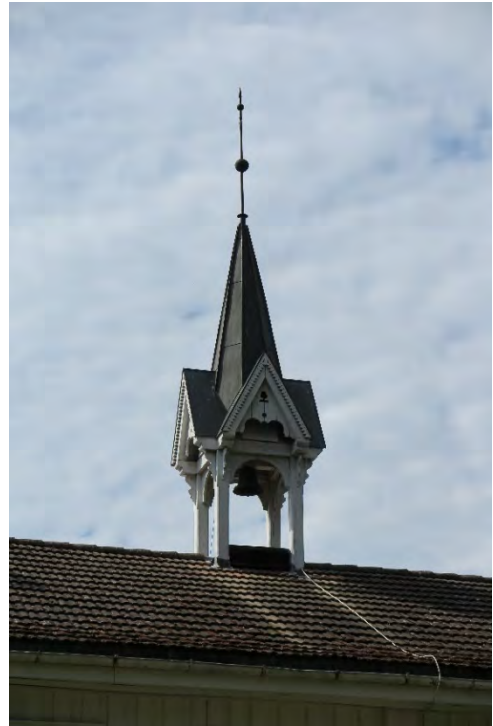
På Vidarshov står det et okergult klokketårn på stabburet. Klokketårnet er høyt med et buet telttak over fire stolper. Tårnet har tydelige klassisistisk utforming og har empire-elementer under taket. Det er værhane på tårnet.

Vold nedre, g.nr. 192, b.nr. 1
(HFK.KT.H.30.001)

På Vold nedre er klokketårnet i sveitserstil. Tårnet har buet telttak med blikkplater, og er i middels god stand. Tårnet står på et stabbur bygget sent på 1700-tallet. Det ble vedlikeholdt ca. 2000. Værhanen har påskriften «NV 81». Dette kan referere til Nils Nilsen Vold, som ifølge *Vangsboka: g.nr. 178-194* (1983, s. 469) eide gården mellom 1870 og 1905. Selve klokka er ikke lenger på gården. Ved overdragelse av gården i 1932, tok den tidligere eieren den med seg.

Åker, g.nr. 201, b.nr. 7
(HFK.KT.H.06.001)

Klokketårnet på Åker gård danner midtpartiet på en av hovedbygningene på inntunet. Klokketårnet er stort med kryssformet saltak og kjegleformet midtparti. Det finnes lite kunnskap om tårnet, men at det ble satt opp på et senere tidspunkt enn bygningen er sikkert. Klokketårnet har forseggjort detaljering i rik sveitserstil, og kan av dette dateres til rundt århundreskiftet. Flere bilder finnes i Digitalt museum. Bildet nedenfor er fra 1943.

Det ringer

Det ringer og klinger frå hver en gard. Dingeli dingeli dang.
Kom hem, arbeidsfolk, slutt for i dag. Dingeli dingeli dang.
Det ringer frå slette, frå ås og frå mo, dingeli dingeli dang,
folket til kvile, kveldsverd og ro. Dingeli dingeli dang.

Det ringer fra skog, og det ringer fra ås. Ding dang og dingeli dei.
Det glitrer i skyrn og blinker i ljå. Ding dang og dingeli dei.
Det ringer frå slette, det ringer frå hei. Ding dang og dingeli dei.
Og trøttslitne folk vandrer hem hårr til sig. Ding dang og dingeli dei.

Det jubler og roper frå stabburstårn: Dagen og slitet er slutt.
Det trøster med kvile for kvinnfolkrygg og mat for en skrubbsulten gutt.
I stua hos husmann der småbona bie, der bærer og kvilbudet inn,
og veslegutt vakner av klokkelåta og skrik etter kveldsupen sin.

Det ringer frå nord, det ringer frå syd, Ding dang og dingeli dang.
Og kveldslufta skjelver av klokkelyd. Ding dang og dingeli dang.
Og gutta rir hesta i havnehaga'n å dingeli dingeli dei,
mens jenten' kjemmer og pynter sig, å dingeli dingeli dei.

Og duggstjerner ringer frå hver en kvist, å singeli singeli sei.
Bak ei skylett bjørk på en månehvit sten sitt en onggutt og bie dig.
Sjå det blinker som sølv langs med åsene der og lyser frå lund og vang,
for lauet veks rangvendt på alle trær i stevnemøtets land.

Det ringer frå slette, frå ås og mo, dingeli dingeli dang,
folket til kvile, kveldsverd og ro. Dingeli dingeli dang.
I stua hos husmann der småbona bie, der bærer og kvilbudet inn.
Og veslegutt vakner av klokkelåta og skrik etter kveldsupen sin.

Ingeborg Refling Hagen: Hvor kom vi fra? Oslo 1935

ISBN 978-82-997184-5-5